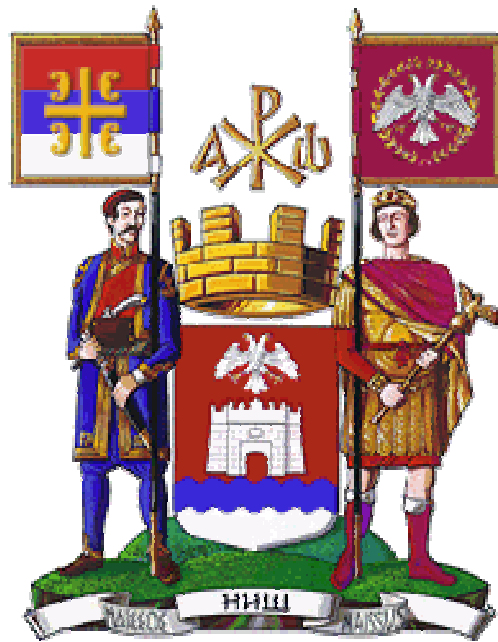

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
ЗА 2010. ГОДИНУ

„СВЕТИ САВА“ – НИШ

Ниш, ФЕБРУАР 2011. ГОДИНЕ

I СТАНОВНИШТВО ОПШТИНЕ

Град Ниш представља административни центар Нишавског округа. Нишавски округ је други округ по величини у Републици Србији са територијом од 7.292 км² и 381.757 становника. Осим Ниша округу припада и пет општина. Алексинац, Гаџин Хан, Дољевац, Мерошина, Ражањ и Сврљиг. Површина самог Града износи 597 км² или око 0,7% површине Србије, односно 21,8% површине Нишавског округа. У укупној популацији Републике Србије Град учествује са 3,43%, а у становништву Нишавског округа са 67,23%.

Мрежу насеља чини град Ниш, 18 приградских насеља и 52 насеља у руралном подручју. У два рурална насеља нема више стално насељених (Коритњак и Манастир). 2/3 становника живи у граду, а 29% у сеоским насељима (72.357). Степен урбанизације износи 71%, и нижи је у односу на пре две деценије када је износио 76%.

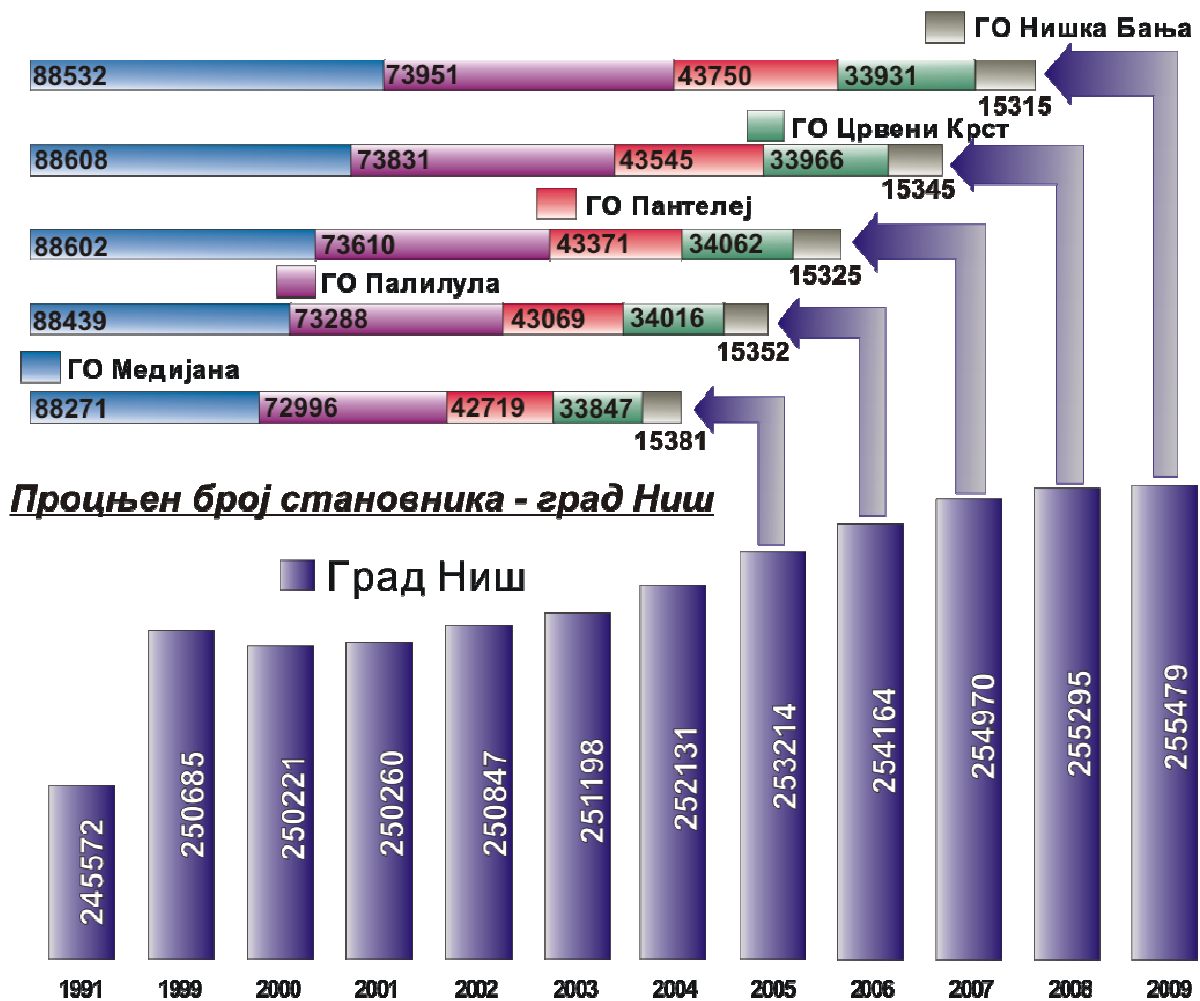
На подручју Града се укршта више врста саобраћаја. Коридор аутопута, железничке пруге, аеродром, поједине пруге за велике брзине, Е-85, Е-70, железнички чвор, и поред наведеног Град Ниш представља робно-претоварни центар.

Моноцентрично је организован град са главним градским језгром. До 2002. год. Ниш је имао две општине, Ниш и Нишку Бању. Данас је административно подељен на 5 градских општина, Медијану, Пантелеј, Палилулу, Црвени Крст и Нишку Бању.

"На основу података добијених на последњем попису становништва 2002. год. у Нишу је живело 250.518 становника. Највећи раст броја становника у Нишу се бележи у периоду од Другог светског рата до 1991.године. Након тог периода се уочава да стопа раста становништва показује степен благог раста. Између два последња пописа се број становника просечно годишње повећавао за 485, док се у Републици Србији смањивао за 7.167 становника."¹ Кад говоримо о процењеном броју становника за период 2005-2009. по градским општинама закључујемо да једино ГО Пантелеј и ГО Палилула бележе благи раст, а остале три општине карактерише стационарно становништво.

¹ Revizija Strategije razvoja Grada Niša za period 2009-2020. godine, Niš, 2009. godine

Процењен број становника за град Ниш и градске општине

Као локална заједница живимо у стадијуму демографске старости. Слично ситуацији у осталим деловима Србије и за Ниш је карактеристичан изразит процес старења становништва. Прогресивно повећање људи старије животне доби битно утиче на здравствену, економску, социјалну и образовну структуру. Кретање становништва на подручју Града карактерише механички прилив и негативан природни прираштај.

Године пописа	1953	1961	1971	1981	1991	2002
Укупно	118464	146524	193509	230711	248086	250518
0-4	13340	11943	13072	16563	14668	10997
5-9	9570	14899	13809	15988	16292	13068
10-15	9738	14011	14472	15036	16921	14362
15-19	11669	10107	18431	15973	16561	16565
20-24	12359	12456	18455	17193	16020	17463

25-29	12450	14954	13809	21017	16855	17570
30-34	9301	14694	16504	20836	17978	16540
35-39	5819	12659	18259	15339	21403	17158
40-44	8129	7310	17304	17970	20952	17630
45-49	6962	7099	14244	18996	14994	20764
50-54	5674	7498	7654	17245	17280	20568
55-59	4082	6211	7131	13821	17539	13997
60-64	3345	4682	6981	7094	15133	14896
65	5972	7712	12403	16977	24171	37412
Непознато	58	289	981	663	1319	1528

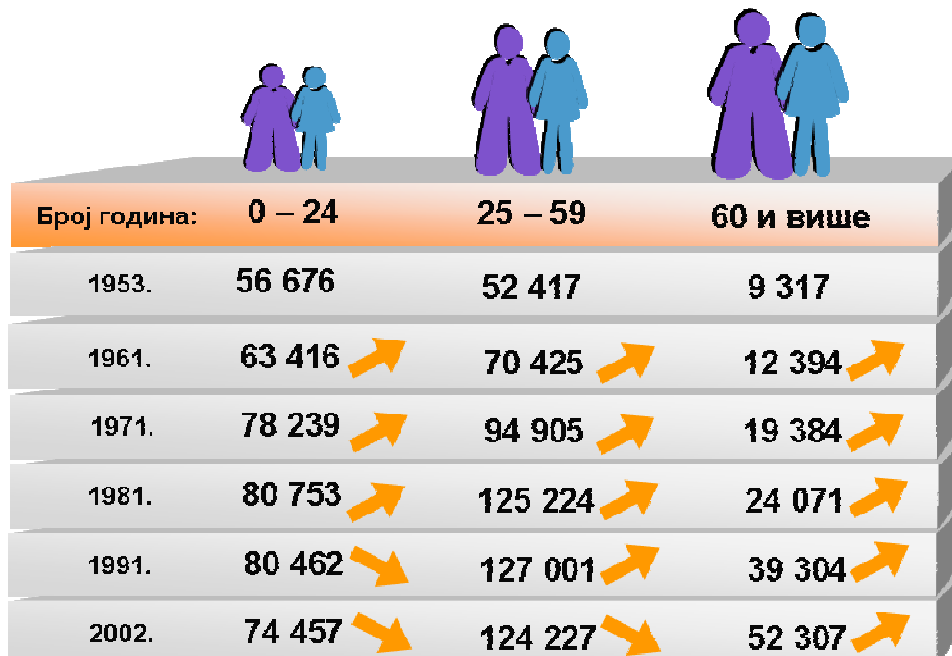
По подацима са пописа евидентно је да се број деце и младих смањује, а да се бележи убрзан раст старог становништва од 60 и више година. Број деце старости до 18 година из године у годину опада. У односу на укупан број становника града Ниша деца старости до 4 године

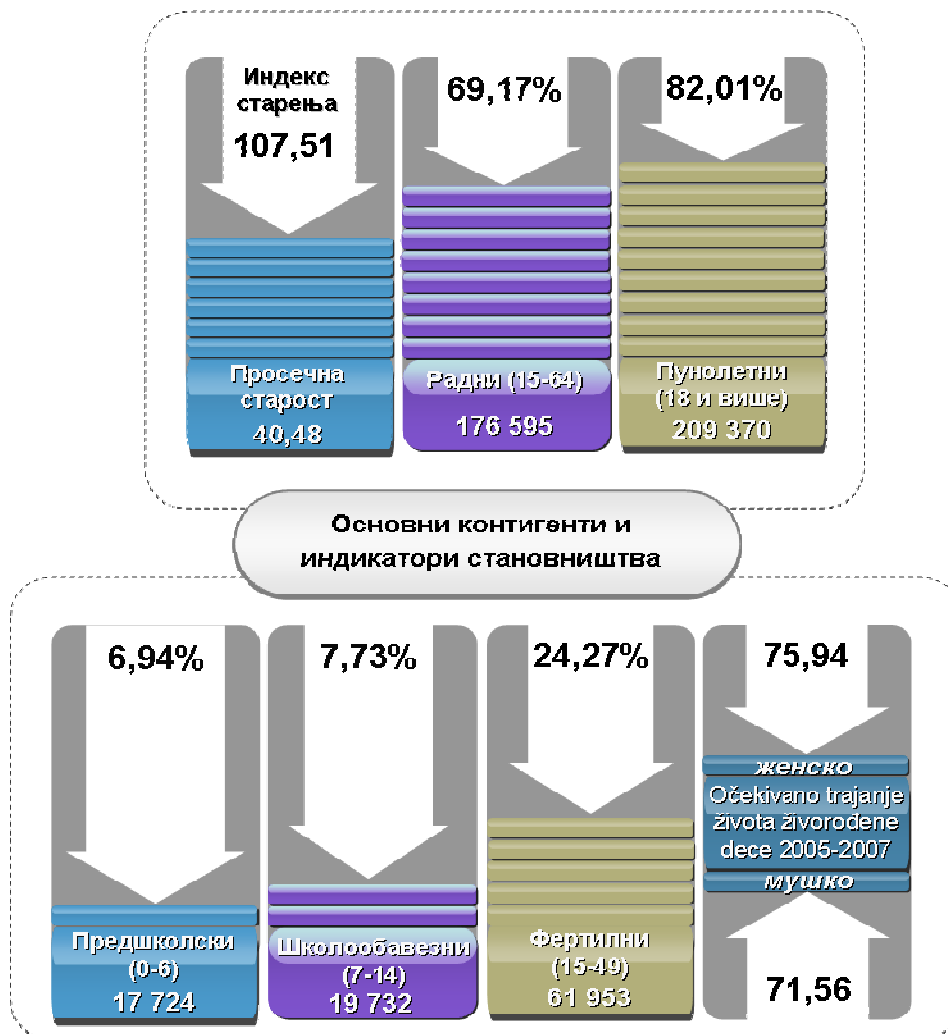
1953. године су била заступљена са 11,3%, 1971. године са 6,7%, 1991. са 5,9%, а на задњем попису са свега 4,4%. Број остарелих лица преко 65 година бележи стални раст од 1953. године, када је ова категорија била заступљена са свега 5,4%. Изразит раст остарелог становништва, односно пад броја младих у укупној популацији је у периоду између два задња пописа највећи.

Удео старих је порастао са 9,7% на 14,9%, а у истом периоду удео младих из категорије до 24 године се смањио са 32,4% на 28,9 %.

Много је узрока који доводе до тога да се број становника смањује. Појаву негативног демографског кретања условљавају висока стопа незапослености, сиромаштво, миграције, смањена економска снага породице, изузетно неповољна привредна клима, учестала немогућност решавања стамбеног питања, уопште криза породице. Знатан део становништва особито урбаног се данас суочава са озбиљним егзистенцијалним проблемима, па и не помишља на рађање деце. Тако да као последицу, свега наведеног, имамо низак и опадајући наталитет.

Stanovništvo prema starosti

Просечна старост становништва 2008. год. на нашој територији износи 40.84 година. Нишка Бања има највећи индекс старења 128,45, односно 42,55 година. Просечна старост у осталим општинама износи:

Медијана -40,53

Палилула -41,11

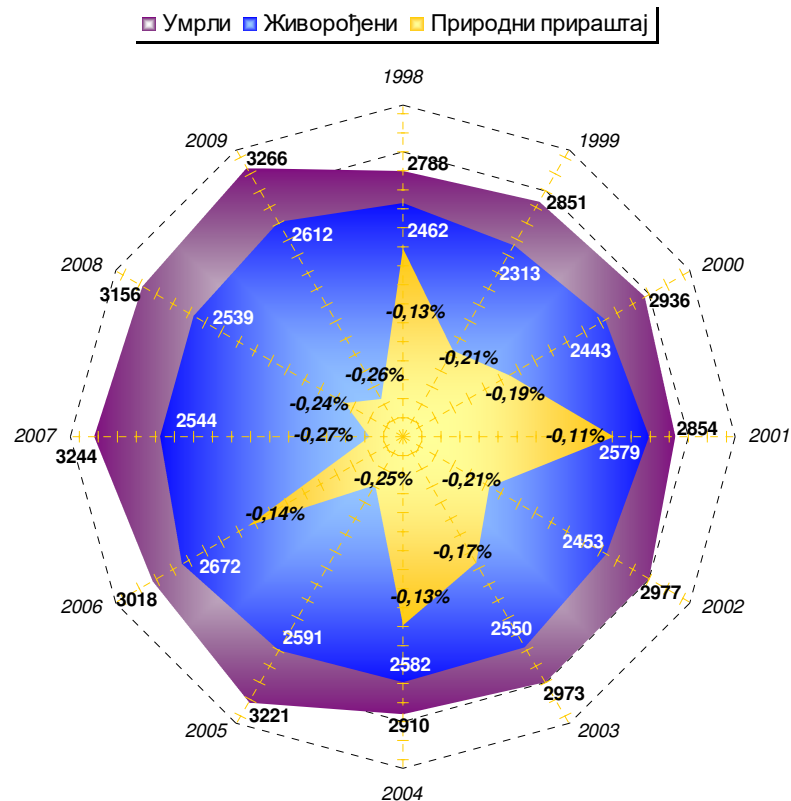
Пантелеј -40,76

Црвени -40,40

Крст

У периоду 1998-2009. за Град Ниш је карактеристичан негативан природни прираштај који се бележи из године у годину. Бројчано исказано број умрлих у 2009. год. је већи од броја живорођених за 654 грађана, с тим што је број становника и даље у благом порасту у односу на претходну годину.

Ово је обележје скоро свих националности, једино је већи број живорођених од умрлих присутан код албанске, ромске, бошњачке и муслиманске националности. На основу процењеног броја становника у 2009. години (255.479) Ниш још увек, независно од негативног природног прираштаја, бележи благи пораст броја становника, јер је изложен још увек миграционим струјама. Између два пописа досељено је чак 21.967 становника.

У Нишу, на основу података са задњег пописа, је регистровано преко 85.000 домаћинстава. У просеку у једном домаћинству живи 2,9 члана. У дужем временском периоду просечан број чланова домаћинства је у константном опадању. Велики пад на 2,9 члана је условљен економском нестабилношћу и кризом породице, као институције. Пад просечног броја чланова породице је израженији у сеоском подручју због миграције младих чланова породице и услед старења села. Поједина села која су по подацима са пописа становништва имала у просеку 6,6, 6,7, 5,7, 7,1, па чак и 8,6, чланова у домаћинству данас имају у просеку од 2 до 4 члана. Ретко које село има већи број чланова. Село Коритњак је по подацима са пописа 1948. и 1953. године имало 5,7, односно 5,6 члана породице. Наредни пописи, кад говоримо о овом селу, нам пружају податке да је просечан број чланова домаћинства опадао из године у годину, са 3,9, на 2,4, односно 2 члана, да би 2002. године установљено да у том селу више нема ни једног стално насељеног становника.

У односу на број чланова домаћинства најучесталија су:

- двочлана - 27%
- четворочлана - 24%
- трочлана - 22%
- и самачка домаћинства - 17%

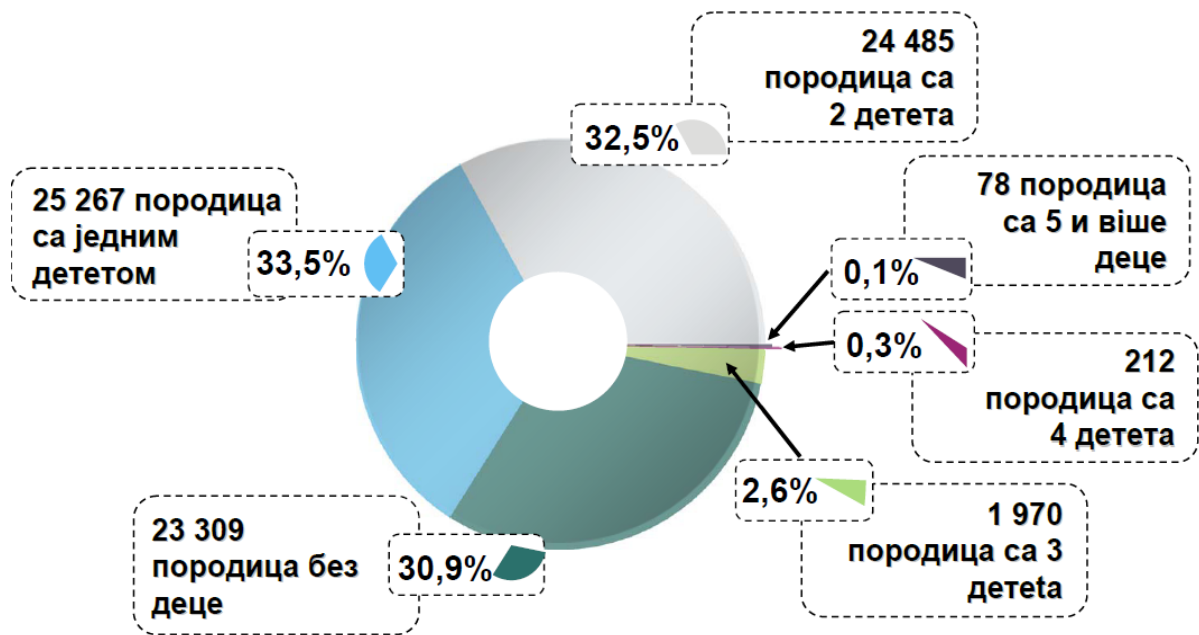
Једнородитељских домаћинстава на нашој територији има 13%. Од укупног броја двоструко је више самохраних мајки, него ли самохраних очева.

Незапосленост и сиромаштво узрокују да чак 13% лица која су старија од 25 година живе и даље у заједничком домаћинству са родитељима.

"О животном стандарду домаћинства нема прецизних података. Процена на основу пројекције података са нивоа Републике говори да око 12.000 (14%) домаћинства живи у изразито тешким материјалним условима, 42.000 (50%) домаћинства има низак животни стандард, 18.500 (21%) домаћинства средњи, 8.500 (10%) има средње висок материјални положај и 4.200 или (5%) домаћинства има висок животни стандард"². Најугроженија домаћинства на нашој територији су социо-материјално угрожена, старачка, ромска, избегличка, сеоска, и домаћинства у којима живе особе са инвалидитетом...

85.269 домаћинства поседује 95.130 станова, што чини 1,1 стан по домаћинству. Просечна површина стана износи 59м². На једног становника долази 22, 5м² Сваки пети стан је пренасељен.

Кад говоримо о породицама 23.309 породица, односно 30,95% или скоро сваки трећи пар нема деце. Једно или двоје деце има 2/3 парова. Троје деце свега 2,62%, а четворо и више деце само 0,38%.

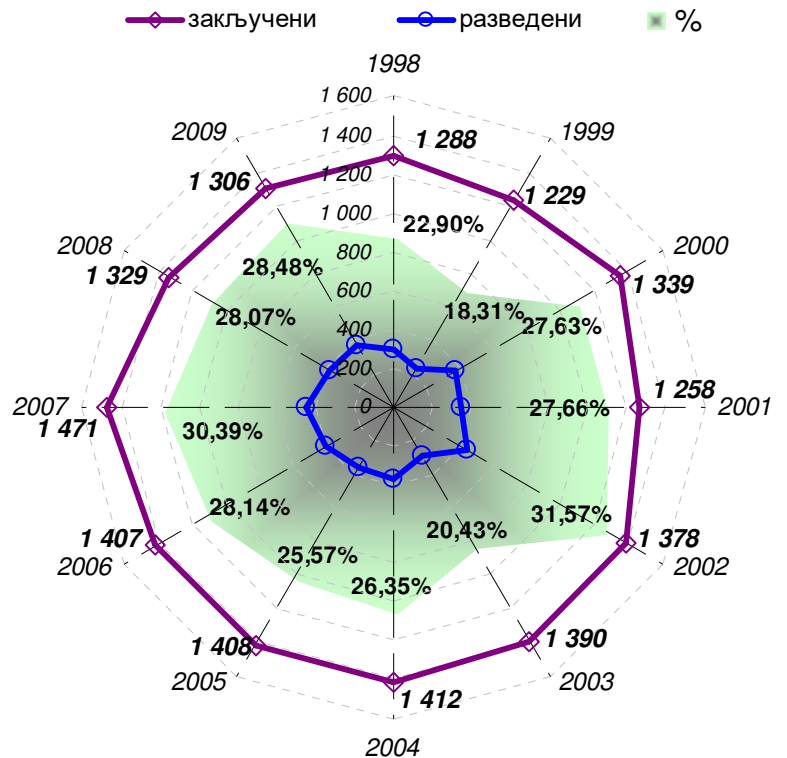

Породице, према броју деце, по попису 2002. године

² Revizija Strategije razvoja Grada Niša za period 2009-2020. godine, Niš, 2009. godine

Индекс разведених бракова показује константне вредности у последње 4 године.

Кад анализирамо број склопљених бракова закључујемо да се све мањи број парова одлучује на живот у брачној заједници.

Југоисточна Србија има око 20 % сиромашних, а више од једне половине становништва је суочено са сиромаштвом. Највећи социјални проблем на нашој територији представља сиромаштво. Други међу озбиљним социјалним проблемима је незапосленост "Незапосленост представља дугорочни развојни проблем. Из угла економског развоја незапослена радна снага представља неискоришћени економски потенцијал, са друге стране, нарочито ако је висок проценат незапослених онда проузрокује бројне социјалне, демографске, и политичке последице. Проблеми незапослености би били још израженији да је природни прираштај био већи и да велики број нарочито младих људи, у задњих двадесетак година није емигрирао у иностранство."³

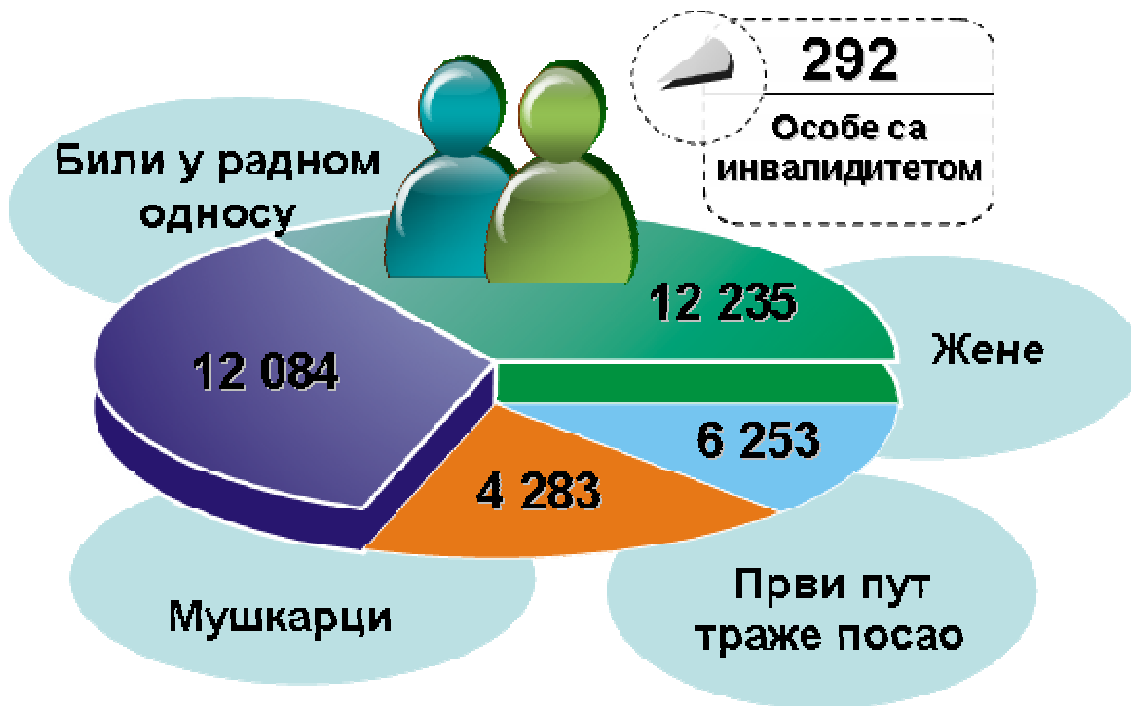
Стање у овој области захтева неодложне мере и активности државе, како би дошло до повећања запослености. Оне треба да се односе на убрзање процеса раста и развоја привреде, њено реконструисање. Радна снага је недовољно искоришћен радни потенцијал и изазива бројне социјалне проблеме у друштву.

" Број запослених у српској индустрији у периоду 1990-2000.год. је смањен за 31%. Исто толико и у двоструко краћем периоду 2000-2004.год. долази до наглог раста незапослености у Србији. Укупан број запослених у индустрији Србије у периоду 1990-2004.год. смањен је чак за 53%"⁴ Град Ниш бележи високу стопу незапослених лица регистрованих код Националне службе за запошљавање – Филијале у Нишу. .На дан 31.12. 2010. год. је 34.885 грађана пријављено код ове Службе. Од тог броја, 18.488 су жене. Процентуално изражено 53% незапослених чине жене. Са IV, VI, VII и VII2 степеном стручне спреме је већи број жена пријављен Филијали. Од 292 особе са инвалидитетом које су евидентирани код Националне службе за запошљавање 90 су жене.

³ Vlada Republike Srbije, Memorandum o budžetu 2006 god. Institut za međunarodnu politiku i privredu.

⁴ Republički Zavod za statistiku, Statistički godišnjak Srbije za 2005.god, str.145

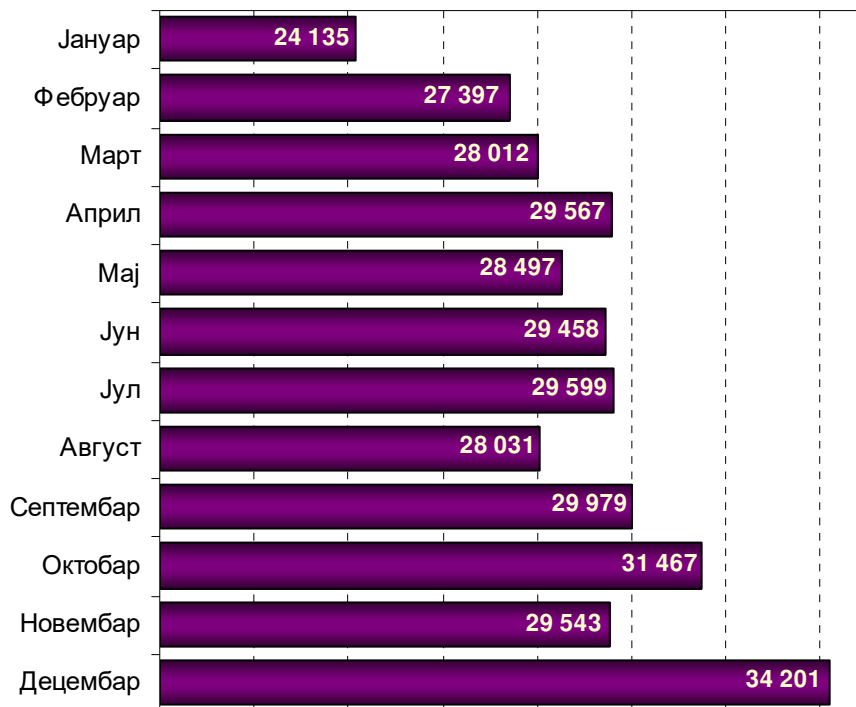
Незапослена лица у Граду Нишу 31.12.2010.год.

Од укупног броја пријављених грађана чак 24.319 је било у радном односу, што указује на чињеницу да је велики број грађана изгубио посао гашењем и пропадањем предузећа, тако да је проблем незапослености достигао границу и економске и социјалне издрживости. Од укупног броја незапослених свега 10.536 наших суграђана, а од тог броја 6.253 су жене, први пут траже посао.

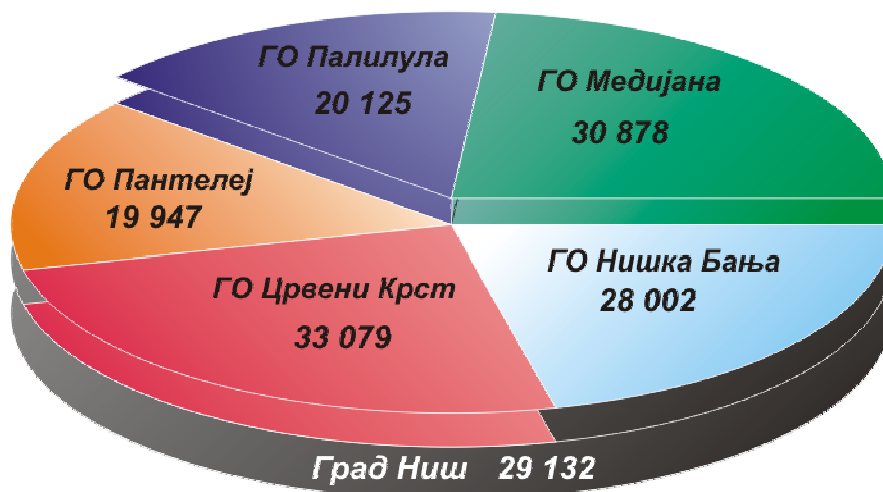
Стопа незапослености је близу 40% активног становништва.

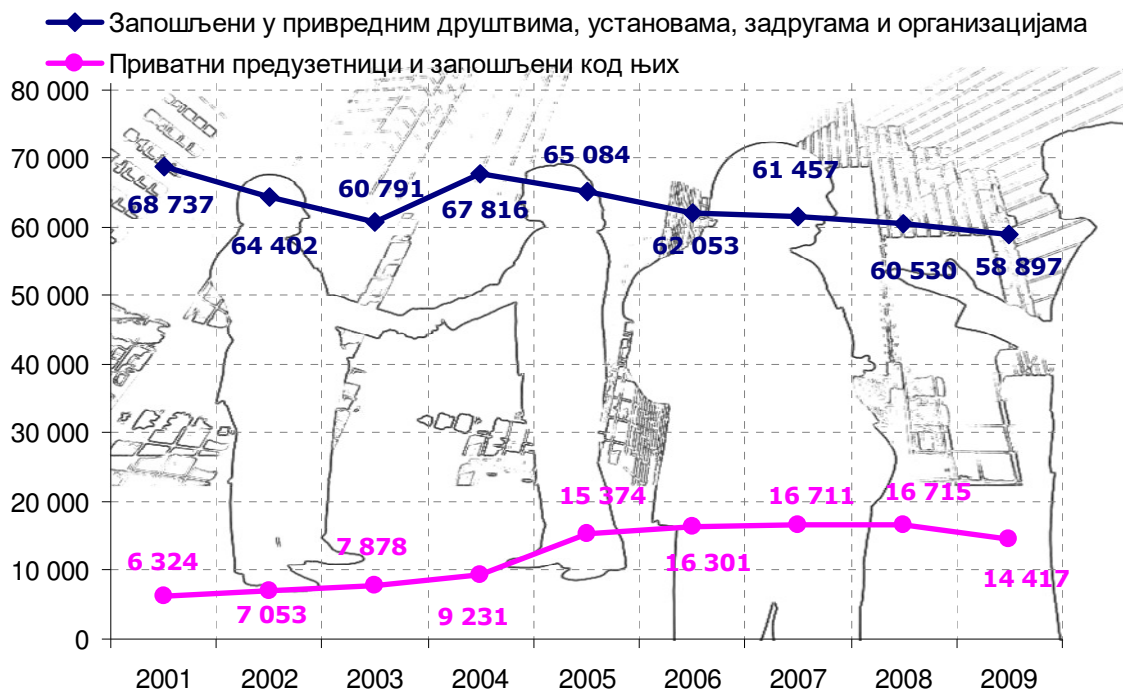
Скоро 20% становништва живи од пензије и других трансфера, док је удео зависног становништва 34,3%. Највећи проценат незапослених је у старосној доби од 31 до 40 година. Међу младима највећи број незапослених је са IV и III степеном стручне спреме.

Prosečne zarade po zaposlenom 2010.

Просечне зараде по запосленом у граду Нишу су приказане за 2010. год. по месецима, за град Ниш. Просечне зараде по запосленом су исказане без пореза и доприноса. Просечна зарада за град Ниш за период јануар – децембар 2010. год. је 40.330 динара, а просечна зарада без пореза и доприноса у том периоду износи 29.132 динара. Кад говоримо о градским општинама највећа просечна зарада се остварује у ГО Црвени Крст, најмања у ГО Пантелеј.

У нашој средини постоји несразмера у понуди и тражњи са становишта појединих занимања, што указује на недовољно праћење потреба привреде за појединим профилима од стране образовних институција. Иако постоји потреба за високо стручним кадровима бележи се велики број дипломираних економиста, правника и лекара, а кад говоримо о средњој стучној спреми међу незапосленима је највећи број матураната гимназије, економских техничара, продаваца и фризера.

Просечне зараде запослених радника су испод републичког просека, како у привреди, тако и у ванпривреди.

На основу података Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, одељења за финансијске и опште послове приказујемо табелу о броју корисника пензија по врсти права и категорији са пресеком на дан 31.12. 2010. године.

БРОЈ КОРИСНИКА ПЕНЗИЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА НИША НА ДАН 31.12.2010.

КАТЕГОРИЈА	Инвалидск и	Делимично инвалидски	Старосни	Породичн и	КУПНО
Запослених	9.488	418	31.348	10.313	51.567
Пољопривредни ка	81		2.163	215	2.459
Самосталаца	7		892	383	1.282
	9.994		34.403	10.911	55.308

КРЕТАЊЕ БРОЈА ПЕНЗИОНЕРА ЗА ПЕРИОД 2005-2010. ГОД.- ГРАД НИШ

2005 – 43.365
2006 – 46.853
2007 – 47.853
2008 – 52.991
2009 – 54.281
2010 – 55.308

01.01.2008. године почео је са радом јединствени Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, тако да изразито повећање броја пензионера у 2008. и 2009. години не представља фактичко стање. Од тог датума подаци о броју корисника обухватају кориснике из категорије запослених, самосталних делатности и пољопривредника, док су се подаци из ранијих година односили само на категорију запослених.

На годишњем нивоу у периоду 2009-2010. год. се бележи повећање броја пензионера за отприлике 1%. (0,97, односно 0,98%)

Образовну структуру града Ниша чини:

- 35 основних школа (21 лоцирана у граду, а 14 на сеоском подручју)
- 19 средњих школа у јавном власништву
- 13 факултета у јавном власништву
- 7 истурених одељења приватних факултета
- 5 специјалних школа
- 1 школа за одрасле

Насеља која су популационо најугроженија (насеља у којима живи стотинак или мање становника) нису обухваћена мрежом основних школа.

Према школској спреми (по попису из 2002.год. становништво старо 15 и више година) доминира становништво са завршеном средњом школом, чак 44,9% .

Република Србија		Нишавски округ	Ниш
ОШ	23,9%	21,7%	19,1%
ВС,	11%	11,6%	15,6%

Висок степен, односно проценат становника који има основно или ниже од основног образовања указује на потребу да се врше програми дошколовавања, доквалификације, преквалификације и перманентног образовања.

Око 24.000 ученика похађа основне школе. Средње школе које су смештене у ужем градском језгру и похађа их око 15.000 средњошколаца. Ниш има 4 гимназије, 2 уметничке школе (музичка и школа за ликовне техничаре), 6 техничких школа, економску, трговинску, угоститељско-туристичку, медицинску, прехранбено-хемијску и стручну школу.

Факултете похађа око 26.000 студената, међу њима је око 500 студената који су страни држављани. Због немогућности да се радно ангажују Србију већ деценијама напушта на хиљаде високо образованих људи. Држава би морала да различитим мерама задржи високо образоване људе, који би својим знањима и потенцијалима помогли држави да превазиђе кризу у којој се налази. Позитивно за нашу средину и нас је то што је у периоду између два пописа забележен

тренд смањења броја неписмених, тако да је стопа писмености нешто изнад републичког просека.

У последњих десетак година сваке године основну школу заврши око 3.000 ученика, средњу око 4.000 ученика, а на Универзитету дипломира око 1.500 студената.

Осим формалног образовања приватне фирме нуде различите програме (језици, компјутери), НВО (комуникација, партиципација, управљање пројектима) и различити пројекти (управљање предузећем, пословање, управљање сеоским газдинствима).

На основу података Статистичког годишњака Града Ниша за 2009. годину у Нишу живе 24 етничке групе. Према етничким групама становници Ниша су се изјаснили као Срби, њих 235 657.⁵ Роми чине највидљивију и најбројнију етничку мањинску групу. Стварни број припадника Ромске националности је јако тешко одредити. Према попису 5.687 Рома живи у Нишу. Процена је да у Нишу живи око 15.000 Рома (реална процена тзв. "тамних бројки" представља троструку вредност у односу на званичне податке), а процена ромских организација је да се тај број креће од 25.000 до 30.000 Рома. Око 1.200 Рома спада у категорију расељених. Половина ромске популације је млађа од 25 година, а само 4% је старије од 60 година. Локацијски највећи број Рома живи у општини Палилула (3.435), а затим у Општини Црвени Крст (837). Скоро трећина Рома живи од неког вида помоћи. У три насеља „Београд мала“, „Црвена звезда“ и „Сточни трг“ живе у крајње лошим стамбеним условима. Црногорци, Бугари и Македонци су по бројности одмах након Рома, на основу података за последњег пописа.

II ДЕЛАТНОСТ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Према Правилнику о стандардима и организацији рада центара за социјални рад којим се уређују стандарди и организација рада центара у вршењу јавних овлашћења утврђеним законом у члану 4. дефинисана су јавна овлашћења.

(1) У вршењу јавних овлашћења Центар, у складу са законом, одлучује о:

- остваривању права на материјално обезбеђење;
- остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица;
- остваривању права на помоћ за оспособљавање за рад;
- остваривање права на смештај у установу социјалне заштите;
- остваривању права на смештај одраслог лица у другу породицу;
- хранитељству;
- усвојењу;
- мерама старатељске заштите деце и младих;
- мерама старатељске заштите одраслих и старих;
- одређивању личног имена детета;
- мерама превентивног надзора над вршењем родитељског права;
- мерама корективног надзора над вршењем родитељског права.

(2) У вршењу јавних овлашћења Центар, у складу са законом, обавља следеће послове:

⁵ *Statistički Godišnjak Grada Niša za 2009. godinu, str.73*

- спроводи поступак посредовања – медијације у породичним односима (мирење и нагодба);
- доставља налаз и стручно мишљење, на захтев суда, у парницама у којима се одлучује о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права;
- доставља, на захтев суда, мишљење о сврсисходности мере заштите од насиља у породици коју је тражио други овлашћени тужилац;
- пружа помоћ у прибављању потребних доказа суду пред којим се води поступак у спору за заштиту од насиља у породици;
- спроводи поступак процене опште подобности хранитеља, усвојитеља и старатеља;
- спроводи програм припреме будућих усвојитеља, односно хранитеља;
- врши попис и процену имовине лица под старатељством;
- сарађује са јавним тужиоцем, односно судијом за малолетнике у избору и примени васпитних налога;
- спроводи медијацију између малолетног учиниоца и жртве кривичног дела;
- подноси извештај о испуњењу васпитног налога јавном тужиоцу, односно судији за малолетнике;
- присуствује, по одобрењу суда, радњама у припремном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела (саслушање малолетног учиниоца кривичног дела, саслушање других лица), ставља предлоге и упућује питања лицима која се саслушавају;
- доставља мишљење суду пред којим се води кривични поступак против малолетника у погледу чињеница које се односе на узраст малолетника, чињеница потребних за оцену његове зрелости, испитује средину у којој и прилике под којима малолетник живи и друге околности које се тичу његове личности и понашања;
- присуствује седници већа за малолетнике и главном претресу у кривичном поступку против малолетног учиниоца кривичног дела;
- обавештава суд надлежан за извршење заводске васпитне мере и орган унутрашњих послова када извршење мере не може да започне или да се настави због одбијања или бекства малолетника;
- стара се о извршењу васпитних мера посебних обавеза;
- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора од стране родитеља, усвојитеља или старатеља и указује им помоћ у извршењу мере;
- проверава извршење васпитне мере појачаног надзора у другој породици и указује помоћ породици у коју је малолетник смештен;
- спроводи васпитну меру појачаног надзора од стране органа старатељства тако што се брине о школовању малолетника, његовом запослењу, одвајању из средине која на њега штетно утиче, потребном лечењу и сређивању прилика у којима живи;
- стара се о извршењу васпитне мере појачаног надзора уз обавезу дневног боравака у установи за васпитавање и образовање малолетника,
- доставља суду и јавном тужиоцу за малолетнике извештај о току извршења васпитних мера о чијем се извршењу стара;
- предлаже суду доношење одлуке о трошковима извршења васпитних мера;
- обавља друге послове утврђене законом.

(3) Центар у вршењу јавних овлашћења пружа услуге социјалног рада и покреће судске поступке када је законом на то овлашћен.“

Права и посебни облици социјалне заштите грађана и породица на територији Града Ниша се остварују на основу Одлуке о правима из области социјалне заштите на територији Града Ниша.

- На основу чл. 4 права утврђена овом одлуком су:
- Помоћ у кући
- Дневни боравак
- Опрема корисника за смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу
- Једнократне помоћи
- Смештај у Прихватилиште и Прихватну станицу
- Бесплатан оброк и ужина за децу
- Ослобађање од плаћања комуналних услуга
- Трошкови сахране.

Посебни облици социјалне заштите су:

- Социјално становање у заштићеним условима
- Привремено становање
- Накнада трошкова за вантелесну оплодњу
- Средства за остваривање ових права на основу Одлуке обезбеђују се у буџету Града, а остварују их лица која имају пребивалиште на територији града Ниша, осим избеглица и интерно расељених лица са територије КИМ који имају боравиште на територији града Ниша, а остварују као посебан облик социјалне заштите социјално становање у заштићеним условима. Привремено становање остварују деца и омладина која имају пребивалиште и у општинама Нишавског округа.

Кратак историјат Центра за социјални рад у Нишу

Решењем Народног одбора тадашње општине Ниш далеке 1961. године је основан Центар за социјални рад са прихватилиштем. У првим припремним документима, који су настали још 1959. године нова установа се званично називала Центар за социјално-медицински рад са прихватном станицом. Убрзо је термин „медицински рад“ изостављен из службеног назива.

"Центар за социјални рад је основан са задатком да:

- непосредно спроводи социјалну заштиту и решава о правима грађана;
- врши послове који су у надлежности органа старатељства;
- прати и проучава проблеме у области социјалне заштите и предлаже општинским органима и друштвено-политичким организацијама неопходне мере ;
- ради на стручној припреми предлога и планова, планова и програма развоја социјалне заштите и даје стручно мишљење из области социјалне политике, заштите и старатељства;
- води одговарајућу евиденцију и статистику на основу типских и допунских образаца из области социјалне заштите и старатељства;
- прихвата привремено незбринуту децу, која су васпитно запуштена и врши опсервацију деце и омладине на подручју Скупштине општине Ниш."⁶

„Од 1. априла 1966. год. сви управно-стручни послови из области социјалне заштите и старатељства пренети су Центру за социјални рад са прихватилиштем у Нишу."⁷

Са целокупном социјалном патологијом у Општини, која је тада по попису из 1961. год. имала 81.250 грађана, почело је да ради у Центру свега дванаест радника. Пет социјалних радника, психолог, педагог, и васпитач су били стручни радници. Први послови радника Центра у том периоду су били пружање помоћи родитељима за правилно васпитање и подизање

⁶ *Izveštaj o radu Centra sa prihvatilištem u Nišu od 1. do 31. januara 1966. god.*

⁷ „*Godine humanosti i brige za ljude*“, 1961-1986. godina rada Centra za socijalni rad-grupa autora

деце, изолација штићеника и предузимање мера ресоцијализације, привремени смештај у Прихватилиште остављене, незбринуте, васпитно запуштене деце, предузимање, спровођење и предлагање превентивних мера у циљу спречавања узрока малолетничке делинквенције.

Центар за социјални рад се осамосталио у односу на Општину 1966. године, тако да је у том периоду дошло до наглог повећања обима послова.

Од дана формирања делатност Центра је доживљавала низ промена услед многобројних друштвених дешавања на нашим просторима.

III РЕАЛИЗАЦИЈА СОЦИЈАЛНЕ И ПОРОДИЧНО-ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ КОРИСНИКА

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД	
ОПШТИНА	Град Ниш
ДИРЕКТОР (име презиме)	Зоран Јовић
Е-маил	оффице@цср-нис.рс
ПОШТАНСКИ БРОЈ	18106
АДРЕСА ЦСР	Светозара Марковића 41
ТЕЛЕФОНИ	018-248439

БРОЈ КОРИСНИКА И ЊИХОВА СТРУКТУРА

1. Кретање укупног броја корисника по старосним групама

Старосна група	2009.	2010.
Деца и омладина	6794	5520
Одрасла лица	7254	11825
Остарела лица	2087	1707
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	16135	19052

Укупан број корисника – Током 2010. год је дошло до повећања броја лица, која су била на активној евиденцији Центра, због коришћења једне или више услуга социјалне и породично-правне заштите. Укупан проценат повећања, за све старосне групе, износи 18%. Највећи проценат повећања се евидентира код категорије одраслих корисника, који су углавном материјално необезбеђена лица, а најмању групу чине старије особе, независно од високог ућешћа ове популације у укупном броју становника.

2. Кретање укупног броја деце и омладине по основним категоријама

Деца и омладина	2009.	2010.
Без родитељског старања	<u>338</u>	406
Социо-материјално угрожена	2631	3528
Из породица са порем.пород.односима	<u>336</u>	400
Ометена у развоју	200	223
Са поремећајем у понашању	<u>502</u>	632
Остала деца и омладина	2787	331
УКУПАН БРОЈ	6794	5520

Код кретања укупног броја деце и омладине током 2010. године бележи се пад од 18,7% деце. Као и код одраслих корисника, изразито процентуално повећање је код деце која су социо- материјално угрожена. У односу на претходну годину дошло до повећање од 25,5% деце у овој категорији, што је у директној вези са друштвено-економским приликама у нашем граду.

3. Кретање укупног броја одраслих лица по основним категоријама

Одрасла лица	2009.	2010.
Са поремећајем у понашању	65	90
Матер. необезбеђена и незбринута	4953	8581
Са поремећеним породичним односима	67	84
Психофизички ометена	906	913
Остала	1263	1617
УКУПАН БРОЈ	7254	11825

Ућешће одраслих лица у односу на друге категорије корисника је изразито увећано у односу на претходни извештајни период . Посебно повећање се бележи код материјално необезбеђених лица. У односу на 2009. годину повећање износи чак 57,7%.

Са поремећајем у понашању се такође евидентита врло висок проценат повећања. 28% одраслих особа је испољило неки вид поремећаја у понашању више него ли у претходној години.

4. Кретање укупног броја остарелих лица по основним категоријама

Остарела лица	2009.	2010.
Без породичног старања	47	192
Без средстава за живот	518	169
Теже хронично оболела и инвалидна	1372	1173
Остала	150	173
УКУПАН БРОЈ	2087	1707

Код кретања укупног броја остарелих лица бележи се пад од 18%, у односу на претходни извештајни период. Изразито повећање броја остарелих је у основној категорији " Без породичног старања", па би било неопходно да се развија хранитељство за одрасла и остарела лица, као један од облика заштите ове категорије становништва на нашој територији, посебно у руралним срединама, где се учестало евидентирају старачка, а не ретко старачка-самачка домаћинства.

БРОЈ КОРИСНИКА ПРАВА КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ РЕПУБЛИЧКОГ БУЖДЕТА

Из републичког буџета се финансирају следећа права која су регулисана Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана: смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу, додатак за помоћ и негу, увећани додатак за помоћ и негу, материјално обезбеђење, оспособљавање за рад (рехабилитација) и услуге социјалног рада.

4. Број корисника смештаја у установи социјалне заштите

Старосна група	2009.	2010.
Деца и омладина	60	35
Одрасла лица	75	139
Остарела лица	318	401
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	453	575

У складу са реформама у социјалној заштити процес деинституционализације је на нашој територији изузетно присутан. 58% деце је мање институционално збринута, него ли у претходном извештајном периоду. Због тога се облик заштите деце кроз смештај у другу породицу-хранитељство, из године у годину повећава. Разлози који су довели да дође до оволиког пада броја деце која су смештена у установе су следећи. Један број деце, која су била на институционалном смештају, је постао пунолетан, један број је враћен у биолошке, односно смештен у хранитељске породице, или је отпочео самосталан живот.

Највећи број наше деце, која су институционално збринута се налази на смештају у домовима у Звечанској /10/, Кулуни /12/, Дому "Душко Радовић" /3/, Сремчици, "Колевци," "Ветернику" и "Извору".

Код одраслих о остарелих лица бележимо пораст броја корисника на смештају у установама.

5. Број корисника смештаја у другој породици

Старосна група	2009.	2010.
Одрасла лица	0	0
Остарела лица	1	1
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	1	1

Хранитељство за одрасла и остарела лица није развијено у Граду Нишу и на томе би требало радити у нашој средини кроз одређену врсту кампања, медијску промоцију, јер би нашим суграђанима ове старосне доби, више одговарао овакав вид заштите, него ли смештај у установу.

6. Укупан број деце и омладине на смештају у хранитељској породици (без обзира на категорију)

број деце у 2009. _____ 161 _____

број деце у 2010. _____ 190 _____

Из године у годину се број деце, која се смештају у хранитељске породице, на нашој територији се повећава. Повећање броја деце на хранитељству је у директној вези са смањењем броја деце смештеним у установе социјалне заштите.

7. Број корисника додатка за помоћ и негу

Старосна група	2009.	2010.
Деца и омладина	200	224
Одрасла лица	515	603
Остарела лица	590	709
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	1305	1536

Највећи проценат повећања броја корисника, који су остварили ово право је код остарелих лица.

8. Број корисника увећаног додатка за помоћ и негу

Старосна група	2009.	2010.
Деца и омладина	20	57
Одрасла лица	119	385
Остарела лица	142	500
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	281	842

9. Број породица са оствареним правом на материјално обезбеђење

Број породица	2009.	2010.
Јануар	1436	1464
Фебруар	1403	1438
Март	1384	1473
Април	1380	1403
Мај	1392	1364
Јуни	1386	1370
Јули	1384	1344
Август	1384	1365
Септембар	1386	1367
Октобар	1425	1378
Новембар	1447	1438
Децембар	1467	1612

Број породица које су оствариле право на материјално обезбеђење на месечном нивоу је износио 1418 носилаца права.

9 – а Број породица са оствареним правом на материјално обезбеђење према броју чланова породице 31.12.2010. год.

Број чланова породице	Број породица	Укупно чланова породице
Један члан	508	508
Два члана	355	710
Три члана	344	1032
Четири члана	220	880
Пет и више чланова	180	1020
Укупно	1612	4150

Највећи број породица које остварују право на материјално обезбеђење породице су једночлане. Чак 31,5% ових породица остварују ово право. Најмањи број породица је са пет и више чланова, свега 180, али је просек чланова код ових породица највећи, 5,6 члана. Махом су то ромске породице, код којих је број чланова у домаћинству изразито већи у односу на просек чланова домаћинства у Нишу, који износи свега 2,9 члана.

10. Број неодложних интервенција у 2010. години упућених деци, омладини одраслима и старима:

Старосна брупа	Врста неодложне интервенције	Број интервенција
Деца и омладина		215
Одрасли		17
Старији		41
Укупно		373

Доступност услуга Центра за социјални рад је видљива кроз исказан број неодложан број интервенција у 2010. год. Прошле године је дошло до изузетног повећања броја хитних мера и интервенција ван радног времена, нарочито у ноћним и раним јутарњим сатима. Овако озбиљна и стручна активност, независно од тога што се већ дуже време реализује на нашој територији није ни до данас пропраћена одређеном материјалном надокнадом.

БРОЈ КОРИСНИКА ПРАВА КОЈА СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ БУЏЕТА ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ (ОПШТИНЕ И ГРАДА)

У Закону о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана предвиђено је да се из буџета локалне заједнице финансирају следећа права: помоћ у кући, дневни боравак, привремени смештај у прихватилиште или прихватну станицу, једнократна помоћ у новцу или у натури, опрема корисника за смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу.

У Извештају треба дати одговор на питање: **Да ли се из буџета општине/града издвајају средства за финансирање помоћи у кући и да ли**

је помоћ у кући организована тако да је доступна свим потенцијалним корисницима без обзира на место њиховог становања?

- (а) помоћ у кући није организована (општина/град не издваја средства)
- (б) покрива мањи део територије
- (ц) покрива већи део територије
- (д) покрива целу територију

11. Број корисника помоћи у кући

Старосна група	2009.	2010.
Деца и омладина	0	7
Одрасла лица	70	-
Остарела лица	1150+220	127+519
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	1440	643

ОЈ за кућно лечење и медицинску негу са палијативним збрињавањем је у току 2010. године пружало услуге геронто-домаћица на територији Града Ниша. Услуге је користило 134 оболеле особе. Од тога њих седморо је припадало категорији деца и омладина, а њих 127 су остареле и хронично оболеле особе.

Геронто-домаћице су на терену пружале следеће услуге:

- чишћење, уређивање стамбеног простора;
- одржавање хигијене санитарних и кухињских просторија ;
- прање веша и посуђа;
- пеглање веша;
- брига око загревања просторија, чишћења и ложења пећи и доношења огрева;
- услуге набавке животних намирница;
- припрема брзих јела и сервирање,
- друге услуге у складу са описом посла и у договору са корисником, односно опште услуге неге и одржавања личне хигијене корисника.

Осим ове врсте пружања помоћи на територији ГО " Палилула " се реализује Пројекат "ЕУСCHANGE" од 22.11.2010. године до 22.09.2011. године. Носилац пројектних активности је Го "Палилула", а ЦСР " Свети Сава " је један од партнера у реализацији пројектних активности. Циљ планираних пројектних активности је да се становништву месних канцеларија, које припадају ГО " Палилула ", пружи медицинска, правна и психолошка помоћ. Осамнаест радника је укључено на реализацији пројектних активности. Две мобилне екипе радника, различитих стручних профила, радним данима одлазе на терен и пружају наведене врсте помоћи. Осим ових врста услуга циљној групи су доступне и услуге фризера, мајстора и геронто-домаћица. У периоду 22.11.2010.год. до 31.12.2010. год. одређену врсту услуга је примило 519 , одраслих, остарелих и хронично оболелих лица, како на терену, тако и у просторијама Центра за социјални рад, где у радно време дежурају радници ангажовани на Пројекту.

/ За пружене услуге у оквиру Пројекта немамо податке о броју корисника услуга у односу на старосну доб, код категорија одрасли-стари./

12. Број дневних боравак за децу и омладину__2

Назив дневног боравка и врста корисника (са аутизмом, ометена у менталном развоју, друга врста хендикепа, са поремећајима у понашању и сл.)	Укупан капацитет	број корисника у 2010.		
		Од 0-18	Преко 18	Укупно
1" МАРА "	40	14	41	55
2" Завод за васпитање омладине"	10	5		5
3				
4				
УКУПАН БРОЈ	50			60

Центар за дневни боравак деце, оладине и одраслих лица ментално ометених у развоју "Мара " има Статутом регулисан капацитет установе и он износи 40 корисника дневно. Интересовање за овакав облик заштите превазилази прописан капацитет, па је број уписаних корисника на дан 31.12.2010. год. износио 87. Број корисника који редовно долазе се креће између 50, односно 55.

Активности се спроводе, у "Мари", кроз следеће области васпитно-образовног рада: развој говора и језика, развој психомоторике, социјални развој, самопослуживање упознавање природне и друштвене средине, физичко васпитање, радно васпитање, ликовно и музичко васпитање.

"Дневни боравак за младе" у оквиру Завода за васпитање омладине у Нишу од 2008. године представља нову услугу социјалне заштите на локалном нивоу прописану чланом 11. став 1. тачка 2 и чланом 18. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица, а самим тим и нову делатност Завода за васпитање омладине у Нишу. Програм овог Дневног боравка се бави се превенцијом институционалног смештаја и побољшањем квалитета третмана у установи. Реализацијом овог Програма планирано је да се у локалној средини смањује број малолетника са проблемима у понашању и број малолетника на институционалном смештају. Током 2010. године на третману је било петоро деце. Троје из Прокупља, и једно из Прокупља и само једно дете из Ниша.

Иако постоји велика потреба за развијањем ове услуге на нашој територији, она се не развија довољно брзо. Ова услуга у систему социјалне заштите би допринела бољем квалитету живота не само појединаца, већ и њихових породица.

13. Број лица која су у току 2010. године била на привременом смештају у прихватилишту или прихватној станици

Старосна група	Број лица (2010. г.)
Деца и омладина	151
Одрасла лица	43
Остарела лица	37
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	231

У Прихватној станици Дома за децу и омладину "Душко Радовић" –Ниш на привременом смештају је било смештено 31 дете, а у оквиру Прихватилишта за жене и децу жртве насиља је било смештено 49-ро деце.

У Прихватној станици Завода за васпитање омладине је било смештено 71 дете. Од тог броја дванесторо су били страни држављани. Њих десеторо је било малолетно, а двоје пунолетно. Разлог смештаја страних држављана у Завод је илегалан прелазак границе. Највећи проценат остале деце, која су смештана у Прихватну станицу Завода је проузрокован обично бегством из установа.

У Прихватилишту за жене и децу жртве насиља је било смештено 40 жена, док су три пунолетна лица била смештена у Прихватној станици Завода за васпитање омладине.

У оквиру Геронтолошког центра је било збринуто 37-ро остарелих лица.

14. Број породица којима је у току 2010. године – једном или више пута – преко центра додељена једнократна новчана помоћ

Статус породице	Број породица (2010.)
Породица је корисник материјалног обезбеђења	454
Породица није корисник материјалног обезбеђења	731
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	1185

Породице које су оствариле право на материјално обезбеђење породице право на једнократну новчану помоћ остварују најчешће у периоду паузе од три месеца, уколико нису у могућности да остваре било какав приход или су им неопходна новчана средства средства за набавку основних животних намирница, лекова...

15. Број породица којима је општина у току 2010. године – једном или више пута– једнократну новчану помоћ директно доделила

Статус породице	Број породица (2010.)
Породица је корисник материјалног обезбеђења	52
Породица није корисник материјалној обезбеђења	308
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	360

Све ГО за потребе свог становништва из сопствених средстава издвајају на име једнократних новчаних помоћи одређена материјална средства, Осим ГО "Медијана" исплата једнократних помоћи се врши у Центру за социјални рад. Једнократне новчане помоћи су намењене становништву најчешће за набавку лекова, огрева, плаћање комуналија и струје, побољшање услова живота...

16. Број породица којима је у току 2010. године – једном или више пута – преко центра додељена једнократна новчана помоћ

Статус породице	Број породица (2010.)
Породица је корисник материјалног обезбеђења	454
Породица није корисник материјалној обезбеђења	731
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	1185

Породице које су оствариле право на материјално обезбеђење породице право на једнократну новчану помоћ остварују најчешће у периоду паузеод три месеца, уколико нису у могућности да остваре било какав приход или су им неопходна новчана средства средства за набавку основних животних намирница, лекова...

17. Број породица којима је општина у току 2010. године – једном или више пута– једнократну новчану помоћ директно доделила

Статус породице	Број породица (2010.)
Породица је корисник материјалног обезбеђења	52
Породица није корисник материјалној обезбеђења	308
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	360

Све ГО за потребе свог становништва из сопствених средстава издвајају на име једнократних новчаних помоћи одређена материјална средства, Осим ГО "Медијана" исплата једнократних помоћи се врши у Центру за социјални рад. Једнократне новчане помоћи су намењене становништву најчешће за набавку лекова, огрева, плаћање комуналија и струје, побољшање услова живота...

18. Број породица којима је у току 2009. године – једном или више пута – додељена једнократна помоћ у природи

Статус породице	Број породица (2010.)
Породица је корисник материјалног обезбеђења	61
Породица није корисник материјалног обезбеђења	17
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	79

Једнократна помоћ у природи је током септембра и октобра месеца пружана деци чији су родитељи корисници права на бесплатан оброк, деци чији родитељи остварују право на материјално обезбеђење породице, деци која су смештена у хранитељске породице и деци која живе у једнородитељским породицама, а користе неко од ових права преко ЦСР.

Овај Пројекат је реализован у Новом Саду, Београду и Нишу, с тим што су активности започете на нашој територији. 120-ро деце је добило пакетиће. Осим одевних предмета, пакети су садржали и већу количину слаткиша. Овај Пројекат је финансирао Прокредит банка "Save the children" је финансирао набавку опреме за шесторо деце у хранитељске породице.

19. Број корисника права на опрему за смештај у установу социјалне заштите или у другу породицу

Старосна група	2009.	2010.
Деца и омладина	7	6
Одрасла и стара лица	1	1
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	8	7

20. Број лица која су у току 2010. године користила исхрану (бесплатан оброк) у народној кухињи

Статус корисника	Број (2010.)
Корисник материјално обезбеђења	
Није корисник материјалног обезбеђења	
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	

Бесплатан оброк у Народној кухињи већ дуги низ година се финансира из буџета Града за најугроженије становништво. Корисници овог права су грађани који не могу самостално да задовоље своје основне животне потребе, односно грађани чија су примања испод нивоа социјалне сигурности.

Просечне зараде Нишлија су испод републичког просека, те се то директно одражава на њихов стандард. Да економска криза погађа највише категорију најсиромашнијих грађана говори и податак да је број корисника народне кухиње у сталном порасту. Од почетка пружања ове врсте помоћи, ово је највећи број грађана који користи ово право.

У различитим периодима је на различите начине пружана ова врста помоћи. Некад је то био куван оброк, који је био дистрибуиран на појединим пунктовима у Граду, док се данас он дистрибуира становништву у виду пакета прехранбених производа.

21. Број породица које су у току 2010. године остваривале попуст за плаћање комуналних трошкова

Статус породице	Број (2010.)
Корисник материјалног обезбеђења	191
Хранитељска породица	0
Остале породице	1508
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	1699

22. Остали видови „проширене“ заштите који су у току 2010. године финансирани из буџета локалне заједнице (општине или града)

Треба навести конкретне информације о садржају пружене заштите, за које друштвене групе или категорије је реализована и о броју корисника .

	Остали видови проширене заштите	број
1.	БЕСПЛАТАН ОБРОК ДЕЦИ У ШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА	?
2.	РОДИТЕЉСКИ ДОДАТАК	?
3.	ДОБРОВОЉНО РАДНО АНГАЖОВАЊЕ	
4.		
5.		

Деца основношколског узраста остварују право на бесплатан оброк у школи уколико су им родитељи остварили право на материјално обезбеђење или су им примања испод нивоа социјалне сигурности. Ово право се финансира из буџета локалне заједнице.

Право на родитељски додатак на име рођења првог детата се такође финансира из буџета Града Ниша. Град Ниш је један од првих градова у Србији, који је омогућио да се ово право остварује.

Модел добровољног радног ангажовања, који се примењује на територији Града Ниша, представља могућност да се радно способно становништво, које је социјално угрожено укључи у процес рада. У сарадњи са нашом Управом за примарну, дечију и социјалну заштиту примењује се овај вид социјалне заштите.

23. Услуге социјалне заштите које су неопходне и има потреба за њима, а нису предвиђене у одлуци општине – града о проширеним првима из социјалне заштите:

1.Дневни боравци за старе, хронично оболеле и инвалидне особе
2.Клубови за децу смештену у хранитељске породице
3.Клубови за децу са поремећајем у понашању
4.Свратиште за остарела, одрасла лица и децу
5..Саветовалиште за младе
6.Сигурна кућа

Развијањем дневних боравака за старе, хронично оболеле и инвалидне особе члановима њихових породица би било омогућено да обављају своје свакодневне радне активности, а уз то остарео или оболео члан породице не би био изолован и недовољно интегрисан у својој социјалној средини.

СТАРАТЕЉСТВО

Породични закон разликује: старатељство и привремено старатељство. Привремено старатељство подразумева доношење решења о постављању привременог старатеља одраслом и остарелом лицу које, по правилу, није лишено пословне способности, као и малолетном лицу у ситуацијама које су предвиђене у члану 132. Породичног закона.

24. Број лица под старатељством

Старосна група	2009.	2010.
Деца и омладина	156	145
Одрасла лица	161	164
Остарела лица	99	51
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	416	360

25. Број лица под привременим старатељством

Старосна група	2009.	2010.
Деца и омладина	64	87
Одрасла лица	191	158
Остарела лица	80	132
УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА	335	377

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

26. Број породица за које је у току 2010.године процењено да имају проблем унутарпородичног насиља (донет тимски закључак/одлука)

број породица 107

27. Структура ових породица према начину откривања породичног насиља

Начин откривања	Број породица
Пријава члана породице	66
Пријава другог лица ван породице	29
Пријава установе (школа, дом здравља, вртић....)	8
Пријава МУП-а	2
Захтев суда	1
Пријава невладине организације	0
Орган старатељства по службеној дужности	1
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	107

28. Структура ових породица према члановима који су жртве насиља

Жртве насиља су	Број породица
Само деца	25
Само брачни партнер	28
Деца и брачни партнер	23
Деца и неки други члан породице	6
Други члан породице	18
Остале комбинације	7
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	107

29. Укупан број чланова ових породица који су жртве насиља и њихова структура према полу

Чланови – жртве насиља	Женски	Мушки	укупно
Деца	36	37	73
Одрасла лица	54	15	69
Остарела лица	21	3	24
УКУПАН БРОЈ	111	55	166

30. Структура деце према доминантном облику злостављања

Доминантан облик злостављана	Број деце
Физичко насиље	41
Емоционално насиље	18
Сексуално насиље	1
Грубо занемаривање	11
Економска експлоатација	2
УКУПАН БРОЈ ДЕЦЕ	73

Укупан број деце у овој табели мора бити исти као у табели број 49.

31. Насилник према сродству са жртвом насиља

Насилник је	Број породица
Отац	34
Мајка	12
Оба родитеља	4
Брат/сестра	3
Брачни или ванбрачни партнер	20
Син/ћерка	19
Партнер једног од родитеља	0
Други члан породице	12
Остало	3
УКУПАН БРОЈ ПОРОДИЦА	107

У свим табелама укупан број породица мора бити исти.

32. Број поступака за изрицање мере заштите од насиља у породици које је покренуо орган старатељства:

у току 2009. године _____ 0 _____

у току 2010. године _____ 1 _____

33. Број налаза и мишљења које је орган старатељства доставио суду поводом одлучивања о изрицању мере заштите од насиља у породици чији је покретач неко други (јавни тужилац, жртва....)

у току 2009. године _____ 8 _____

у току 2010. године _____ 9 _____

Напомена: број налаза и мишљења се одређује према броју судских захтева.

34. Број достављених судских пресуда о мерама заштите од насиља у породици

Покретач поступка	поступак покренут у току 2008 .г.	поступак покренут у току 2009.г.	поступак покренут у току 2010.г.
Орган старатељства	0	0	0
Неко други	3	3	4
УКУПНО	3	3	4

35. Број и структура изречених судских мера заштите од насиља у породици

Врста изречене судске мере	Број мера
Издавање налога за иселјење из стана или куће	1
Издавање налога за усељење у породични стан или кућу	0
Забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености	1
Забрана приступа у простор око места становања или рада	2
Забрана даљег узнемиравања члана породице	2
УКУПАН БРОЈ ИЗРЕЧЕНИХ МЕРА	5

36. Број насилника којима је изречена једна или више мера заштите од насиља у породици од почетка примене Породичног закона до краја 2010. године

Суд нема ту праксу да нам доставља изречене мере, па наша сазнања су углавном од жртава насиља, са којима смо радили.

ДЕЦА БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА

37. Структура деце према разлогу одсуства родитељског старања

разлог	2009.	2010.
Родитељи умрли	39	53
Родитељи непознати	4	4
Родитељи потпуно лишени родитељ. права	18	20
Родитељи делимично лишени родитељ. права	0	0
Родитељи спречени да врше родит. дужности	62	62
Неадекватно родитељско старање	215	267
УКУПАН БРОЈ ДЕЦЕ	338	406

38. Навести податке и информације о другим активностима и програмима локалне заједнице који су били усмерени на побољшање заштите деце ометене у психо-физичком развоју

Центар за дневни боравак деце, оладине и одраслих лица ментално ометених у развоју "Мара " има Статутом регулисан капацитет установе и он износи 40 корисника дневно. Интересовање за овакав облик заштите превазилази прописан капацитет, па је број уписаних корисника на дан 31.12.2010. год. износио 87. Број корисника који редовно долазе се креће између 50, односно 55.

Активности се спроводе, у "Мари", кроз следеће области васпитно-образовног рада: развој говора и језика, развој психомоторике, социјални развој, самопослуживање, упознавање природне и друштвене средине, физичко васпитање, радно васпитање, ликовно и музичко васпитање.

Осим активности које се спроводе у дневном боравку "Мара" у Граду су се реализовале многобројне активности преко појединих градских општина и преко НВО.

ДЕЦА И ОМЛАДИНА СА ПОРЕМЕЋАЈЕМ У ПОНАШАЊУ

39. Структура деце и омладине са поремећајем у понашању

Малолетници	2009.	2010.
Са асоцијалним понашањем	41	86
Кривично неодговорни (испод 14 год.живота)	46	26
Одговорни за кривични преступ	323	336
Одговорни за прекршај	92	184
УКУПАН БРОЈ МАЛОЛЕТНИКА	502	632

ОДРАСЛА ПСИХО-ФИЗИЧКИ ОМЕТЕНА ЛИЦА

40. Структура одраслих лица према врсти хендикепа

Врста хендикепа	2009.	2010.
Оштећење вида и слуха	3	3
Ментална ометеност	122	90
Душевно обољење	252	249
Теже физички оболела	352	405
Остала инвалидна	177	166
УКУПНО	906	913

41. Број одраслих лица која су користила мере и облике заштите који се финансирају из буџета локалне заједнице (општине/града)

Мере/облици	2009.	2010.
Помоћ у кући	7	11+ 657
Дневни боравак	0	0
Смештај у прихватилиште/прих. станицу	47	41
Једнократна помоћ у натуру	0	0
Једнократна новчана помоћ	4546	4683
Становање уз подршку	79	79

ОСТАРЕЛА ЛИЦА

42. Број остарелих лица која су користила мере и облике заштите који се финансирају из републичког буџета

Мере/облици	2009.	2010.
Старатељство	111	51
Привремено старатељство	101	132
Додатак за помоћ и негу	761	368
Увећани додатак за помоћ и негу	151	131
Материјално обезбеђење	232	152
Смештај у установу соц. заштите	283	304
Смештај у другу породицу	1	1

43. Број остарелих лица која су користила мере и облике заштите који се финансирају из буџета локалне заједнице (општине/града)

Мере/облици	2009.	2010.
Помоћ у кући	9	657
Дневни боравак	0	0
Смештај у прихватилиште/прих. станицу	19	37
Једнократна помоћ у натуру		
Једнократна новчана помоћ	110	89

44. Број остарелих лица која се налазе на активној евиденцији центра на дан 31. децембар 2010. године и њихова структура према месту смештаја и старатељству

Место смештаја	Под старатељством	Нису под старатељ.	Укупно
Установа соц. заштите	85	219	304
Прихватилиште/прих.станица	0	37	37
Хранитељска породица	0	1	1
Друга породица	0	0	0

45. Ако је у општини организовано пружање услуге помоћи у кући за остарела лица, навести број лица која се налазе на листи чекања на ову врсту помоћи (на дан 31. децембар 2010. године

На територији града Ниша је организовано пружање услуге помоћи у кући. Она обухвата помоћ у одржавању хигијене одевних предмета и постељине, помоћ при кретању, помоћ при одласку лекару, у загревању просторија и друге услуге које се односе на одржавање стана. Ово право се остварује у трајању од 60 сати на месечном нивоу.

Град Ниш се обавезао да Дому Здравља Ниш на име пружених услуга помоћи у кући пренесе средства у износу од 150 динара по сату, а за непокретне кориснике 200 динара по сату и то највише до износа средстава предвиђених за ову намену у буџету Града за 2010.годину. Дом Здравља врши фактурисање услуга Центру за социјални рад, а Центар до десетог у месецу, за претходни месец, доставља надлежној Управи захтав за плаћање и пренос средстава одвојено за кориснике који ово право користе бесплатно и кориснике који ово право користе регресивно. Ово право бесплатно остварују лица која имају приходе испод и у висини минималног нивоа социјалне сигурности, а који немају сроднике обавезне да их издржавају.

ПРОЈЕКЦИЈА ОБАВЕЗНОГ СКУПА ПОДАТАКА О ЗАПОСЛЕНОМ ОСОБЉУ

46. Укупан број запослених у центру на дан 31. децембар 2010. године

Број запослених	Стање 31.ХИИ 2010.	
На одређено време	8	8,8%
На неодређено време	83	91,2%
УКУПАН БРОЈ	91	100%

Пажња: податак се искључиво односи на запослене у центру!

Ако у центру постоје организационе јединице или службе које пружају услуге дневног боравка, помоћи у кући, домског смештаја, саветовалишта, податке о запосленима навести посебно за сваку организациону јединицу или службу.

47. Структура стално запослених (односно запослених на неодређено време)

према извору финансирања

Извор финансирања	Број радника (стање 31.ХИИ 2010.)	
Републички буџет	62	74,4%
Општински буџет	21	25,3%
УКУПАН БРОЈ РАДНИКА	83	100%

48. Врста послова на којима раде запослени на неодређено време који се финансирају из општинског буџета (стање 31. ХИИ 2010.)

Врста послова	Број запослених	
Руководећи (директор, руководилац)	1	4,7%
Стручни	12	57,1%
Технички (возач, спремачица, мајстор, чувар и сл.)	5	23,8%
Административни	3	14,4%
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	21	100%

Пажња: подаци се односе само на запослене на неодређено време који се финансирају из буџета општине/града

49. Структура запослених на неодређено време према врсти посла који обављају (стање 31. ХИИ 2010.)

Врста посла	Број	
Руководећи (директор, руководилац)	1	1,2%
Стручни	66	79,5%
Технички (возач, спремачица, мајстор, чувар и сл.)	7	8,5%
Административни	9	10,8%
УКУПАН БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ	83	100%

Пажња: у овој табели треба дати податке за све раднике запослене на неодређено време без обзира на извор финансирања

50. Структура стручног особља запосленог на неодређено време (31.ХИИ.2010.)

Стручни профил	Број	
Социјални радник	25	37,8%
Правник	12	18,2%
Психолог	12	18,2%
Педагог	7	10,6%
Андрагог	0	0%
Специјални педагог	1	1,5%
Социолог	5	7,6%

Друго	4	6,1%
УКУПАН БРОЈ СТРУЧНИХ РАДНИКА	66	100%

51. Структура руководећег особља према стручном профилу (стање 31.XII 2010.)

Подаци се односе на директоре, руководиоце одељења, али и на руководиоце у оквиру центра – ако таква радна места постоје.

Стручни профил	Директор	Руководиоци одељења	Руководиоци службе	Водитељи случаја	супервизори
Социјални радник	1 пом дир		1	10	4
Правник			1	0	0
Психолог			1	9	1
Педагог				5	1
Андрагог					0
Специјални педатог					1
Социолог	1				
Економиста					
укупно	2		3	25	7

IV АНАЛИТИЧКО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД ЦЕНТРА

У Служби за планирање и развој током 2010. год. су радили дипломирани социолог, социјални радник и инжењер статистике. Радници ове Службе су у свом раду користили податке програма "Интеграл", податке из досијеа корисника и друга релевантна документа као што су пројекти, програми, извештаји... До података се долазило и коришћењем стручне литературе и часописа из области социјалне заштите, учешћем на семинарима, обукама, програмима. На основу сарадње и размене знања са колегама из других служби Центра и колегама из других институција, а све са циљем приказа адекватног стања и прилика на нашој територији.

Током 2010. године у овој Служби је урађено:

- Програм рада Центра за 2011. годину.
- Извештај Центра за период 1. јануар - 30. јун 2010. године
- Годишњи Извештај о раду Центра за 2010. годину.
- Извештај рада Центра (квантитативни показатељи) за потребе Републичког Завода за социјалну заштиту.
- Годишњи статистички Извештај Центра за 2010. годину, за потребе Републичког Завода за статистику Града Ниша.
- Табеларни статистички преглед рада Центра за социјални рад за период 1971-2010. година.
- Израда рада "Подршка старима, потребе, ограничења и изазови данашњице" поводом Октобарских сусрета 2010. године.
- Информатор о раду Центра за социјални рад
- Достава тражених података Управи за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту, Министарству рада и социјалне политике, Републичком заводу за социјалну заштиту.
- Достављање статистичких података Управи за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине, Одсеку за статистику ради израде Статистичког Годишњака Града Ниша
- Месечни, тромесечни, шестомесечни статистички извештаји (образац РАД-1 о исплаћеним бруто зарадама запошљених према полу и степену стручне спреме и распону плата за потребе Републичког Завода за статистику
- Пружање података основним школама у Нишу приликом израде пројекта "Друга Шанса" о броју лица, корисника материјалне помоћи, старијих од петнаест година са незавршеном основном школом.
- Активно учешће приликом израде Нацрта Закона о социјалној заштити, кроз слање коментара и сугестија у односу на Нацрт Закона.
- Учешће радника Службе приликом израде Лексикона Града Ниша, кроз пружање историјата и делатности следећих установа социјалне заштите, Центра за социјални рад, Дома за децу „ Душко Радовић“, Завода за васпитање омладине и Геронтолошког центра.

- Током 2010. године достављани су месечни спискови корисника народне кухиње, радног ангажовања и једнократних новчаних помоћи за потребе Управе за дечију, социјалну и примарну здравствену заштиту.
- Израда финансијског плана за 2011.годину у сарадњи са радницима финансијско-рачуноводствене Службе. Израда Плана из средстава локалне самоуправе и израда Плана из буџета Републике
- Достављање месечних спискова корисника субвенција за потребе “Обједињене наплате“ и "Наисуса"
- Током године рађена је обука радника Центра за социјални рад, због коришћења програма "Интеграл".
- Свакодневна подршка корисницима "Интеграла" и осталим корисницима рачунарске мреже Центра.
- Израда потребне документације потенцијалним корисницима за Огласну таблу ван Центра
- Израда распореда водитеља случаја, супервизора, руководиоца и осталих радника по службама за Огласну таблу у Центру
- Израда лифлета, позивница, како за Октобарске сусрете, тако и за дан Центра
- Учешће у различитим комисијама унутар установе
- Учешће у Савету за рад са особама са инвалидитетом на нивоу Града
- Један од радника ове Службе је током 2010. године је стекао звање породичног саветника завршивши II годину из Системске породичне терапије
- У сарадњи са колегама из осталих служби у Центру радници ове Службе су конкурисали пројектима код различитих донатора
- Учешће радника ове Службе у редовном-викенд дежурству и хитним мерама интервенције
- Достава статистичких података за израду дипломских радова, докторских теза, семинарских радова (Филозофски факултет-Ниш, Дом за одрасла и остарела лица са сметњама -Тешица)
- Рад на развоју апликативног софтвера-а INTEGRAL, прилагођавање новим подзаконским и законским актима
- Одржавање апликације за подршку надлежне Управе у делу ажурирања података за радна ангажовања
- Септембра промена маин сервера , куповина HP Proliant сервер конфигурације и реинсталација домаин сервера и целе мреже
- Подршка корисницима мреже и апликативног софтвера Интеграл који су почетком 2010 године добили радне станице за рад.

Izveštaji

1. Месечни извештаји за :

- а. Кориснике једнократних новчаних помоћи
  - б. Кориснике радног ангажовања
  - ц. Кориснике субвенција
  - д. Кориснике народне кухиње
  - е. аналитика за потребе Управе , општина , комисија по налогу помоћника директора
  - ф. анализе за потребе Геронтолошког центра Јеленац у Алексинцу
  - г. анализе за потребе НГО
  - х. анализе за потребе општина Палилула и Панталеј
- Крајем јануара 2010г. инсталирана је база правних прописа „Ингпро“ на две радне станице.
  - Фебруар 2010 године – ажурирање базе МОП корисника по листингу
  - Март 2010. Спискови МОПа са правом на субвенције на ел. енергију за потребе НСЗ
  - Април 01. 2010 г спискови корисника МОПа са занимањима ; израда за потребе МИНРЗС
  - Април-мај 2010 , рад на изради Информатора о раду центра , у сарадњи са секретаром центра
  - Мај 25, израда експорта базе ЈНП за потребе АОПа надлежне управе.
  - Септембар 2010. Дизајн и израда паноа за улаз центра.
  - Септембар 2010. Ажурирање базе података лица под старатељством
  - Септембар 16. Израда анализе деце у сукобу са законом за потребе Завода за васпитање деце и омладине Ниш

V ОРГАНИЗАЦИЈА ЦЕНТРА И ЗАПОСЛЕНО ОСОБЉЕ

У односу на претходни извештајни период није дошло до промена у унутрашњој организацији центра за социјални рад.

Правилником о организацији и систематизацији послова Центра за социјални рад "Свети Сава" – Ниш се уређује организација рада и организациони делови установе, врста послова и степен стручне спреме за обављање одређених послова, број запослених и опис систематизованих послова.

Овај Правилник у Центру за социјални рад „Свети Сава“ Ниш је ступио на снагу јуна месеца 2008. године, а децембра 2009. године је претрпео одређене измене. Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова ЦСР "Свети Сава" Ниш је ступио на снагу децембра месеца 2009. године.

ОРГАНИЗАЦИОНИ ДЕЛОВИ И ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Организациону структуру Центра чине:

- директор
- помоћник директора
- секретар
- организационе јединице Центра
- стручна и саветодавна тела.

Директор Центра је одговоран за успостављање унутрашње организације рада. Он своју функцију обавља са Управним одбором, помоћником директора, секретаром и руководиоцима служби.

Послови у Центру су организовани по службама као организационим јединицама и то:

- Служба за пријем и управно-правне послове
- Служба за заштиту деце и младих
- Служба за заштиту одраслих и старих
- Служба за остваривање локалних права и услуга
- Служба за планирање и развој
- Служба – Саветовалиште за породицу
- Служба за финансијско-рачуноводствене послове
- Служба за помоћно-техничке послове.

У циљу повезивања и интегрисања служби, правовременог обавештавања и координације између појединаца и организационих јединица у вршењу јавних овлашћења у Центру се образују стална и повремена стручна и саветодавна тела.

Стална тела су:

Колегијум руководиоца, Колегијум служби, стална Комисија органа старатељства (Комисија за попис и процену вредности имовине штићеника).

Повремена тела су:

Стручни тимови

Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова Центра за социјални рад "Свети Сава" дошло је до измене у делу руководећих места, односно промене у делу броја руководиоца служби. Од децембра месеца 2009. године финансирају се три места руководиоцима Служби за заштиту деце и младих, Служби за заштиту одраслих и старих и Служби за пријем и управно-правне послове. Осим ових места надлежно Министарство финансира и додатне коефицијенте за седам супервизора. Помоћник директора и даље обавља послове у Служби локалних услуга.

Циљ овакве унутрашње организације је да се заштити наше становништво, које је годинама изложено разноврсним ризицима, посебно да се заштите маргинализоване групе и да им се пружи неопходна социјална сигурност. Оваквом унутрашњом организацијом развијају се разноврсне и доступне услуге у складу са идентификованим потребама и у најбољем интересу корисника.

Кад говоримо о организацији Центра неизоставно се мора навести да Центар организује свој рад на начин да омогући доступност услуга свим грађанима, којима су неопходне. Приоритет у доступности услуга имају деца, стари, инвалиди и припадници мањинских група.

Овај Правилник је донео грађанима Ниша приступ услугама и хитним, односно неодложним мерама интервенције у року од 24 сата. Услед учесталог интервенисања радника Центра дошло је и до квалитетније сарадње међу институцијама у Граду.

Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада строго је дефинисан број радника које финансира ресорно Министарство из буџета Републике, на пословима јавних овлашћења у Центру за социјални рад.

Из средстава буџета Града Ниша, након склопљеног Уговора са Центром за социјални рад, издвајају се средства на име зарада и превоза за раднике који раде на пословима везаним за остваривање права из области социјалне заштите, односно повереним пословима из Одлуке о правима са територије Града Ниша.

Због увећаног обима послова, због све израженије патологије на нашим просторима у последњих неколико година неопходно је да дође до увећања броја радника, како би се ова унутрашња организација на адекватан начин реализовавала. Изразита потреба Центра данас је да се изврши пријем како стручних радника, тако и радника који ће обављати финансијско-административне, тако и техничке послове. Поред повећања броја радника стручни радници би морали да перманентно буду укључени у обуке, програме, едукације, независно од нивоа стеченог знања, како би могли на адекватан начин да обављају свој посао.

Нова унутрашња организација укључује примену "вођења случаја" који означава системски приступ у социјалном раду обухватајући процену, могућност одређене врсте услуга, планирање, координацију, надгледање и евалуацију услуга, а све са једним циљем превазилажења проблема наших корисника. У зависности од тога како ће стручни радник урадити процену, пружити правовремену услугу, меру или облик заштите кориснику, зависиће колико ће се он задржати у систему социјалне заштите.

VI УСЛОВИ РАДА

Своју делатност радници Центра обављају у 56 канцеларија, које су смештене у троспратној згради центра за социјални рад „Свети Сава“ у Нишу. За састанке, обуке, едукације се користи велика и мала сала Центра. Површина пословног простора износи 1152м². За квалитетно обављање послова потребан је већи пословни простор, јер у канцеларијама ради обично по два радника, понекад и три радника. Врло често због послова који захтева индивидуални рад, један од радника буде доведен у ситуацију да напушта простор у коме ради.

Возни парк установе чине два возила марке "Застава 10", једно возило "Сузуки Свифт" и једно возило „Опел Астра“. Један аутомобил "Застава 10" је набављен из средстава НИП-а, а друга „Застава 10“ је набављена средствима из пројекта „Хранитељство по мери деце“. Носилац активности у том Пројекту је био Центар за социјални рад. „Опел Астру“ је наша установа, након захтева за уступање без надокнаде, који је упутила Царини-Ниш, добила на коришћење. "Сузуки Свифт" је возило које је набављено из сопствених средстава, ал је старо 12 година. И једно и друго возило /"Сузуки Свифт" и "Опел Астра"/ захтева стална улагања. Независно од броја возила, врло често се дешава да радници не могу да обаве теренске обиласке, јер су сва возила заузета.

Распоред одлазака на терен или распоред за службена путовања се прави по неколико дана унапред, међутим постоје ситуације кад треба хитно интервенисати, по приоритету 1, а да ни једно возило није у Центру. Неопходно би било у интересу наших корисника да Центар за социјални рад набави још једно возило, како би корисницима, који се налазе у стању ризика, могла да буде пружена правовремена заштита.

Центар за социјални рад је прикључен на Градску топлану и кад говоримо о грејању можемо да кажемо да је квалитетно. Изузетак чине канцеларије у приземљу у којима су температуре ниже, не због слабијег грејања, већ због велике фреквенције странака у току дана.

Техничка опремљеност Центра током 2010. године је изгледала овако:

- 53 рачунара (за 10 радних станица потребна замена)
- 17 штампача

У односу на број радника, обим послова и потребе неопходно би било набавити бар још 20 рачунара и 7 штампача, јер не мали проценат, због старости, захтева замену.

Пријемне канцеларије Центра су доступне свим корисницима, јер се налазе у приземљу установе. За лица са одређеном врстом инвалидитета постоји рампа за улазак у зграду.

Током године је рађено на екстеријеру и ентеријеру зграде. Урађена је огласна табла Центра, на којој је истакнута потребна документација за остваривање одређених права и услуга. Тако да се одређен број грађана информише на тај начин. На огласној табли се редовно постављају спискови грађана који су остварили право на тренутну новчану помоћ, спискови корисника народне кухиње и остале информације које су важне

нашим грађанима. На тај начин смо успели да смањимо фреквенцију грађана на Пријемне канцеларије. Осим огласне табле, на самом уласку у Центар урађена је табла са распоредом у односу на припадност одређеној служби. Тако да и на тај начин, корисници и грађани могу брже да дођу до одређених информација, а да не контактирају раднике Пријемних канцеларија. Осим наведеног оплемењен је унутрашњи простор сликама, плановима Града Ниша, цвећем...а све то је постигнуто рационалним коришћењем средстава са циљем побољшања квалитета рада и задовољавања потреба корисника.

Постојећа централа је стара и дотрајала, и не пружа могућност да радник који ради на том месту одговори на све позиве грађана, односно стручних радника. Велики број позива, како упућених Центру, тако и из Центра захтева да се набави нова, савремена телефонска централа. Недостатак средстава на име материјалних трошкова онемогућава да се користи мреже мобилне телефоније. Током 2010. године у Центру је функционисао видео надзор.

Породице које су оствариле право на материјално обезбеђење породице право на једнократну новчану помоћ остварују најчешће у периоду паузеод три месеца, уколико нису у могућности да остваре било какав приход или су им неопходна новчана средства средства за набавку основних животних намирница, лекова...

ПОТРЕБЕ ЦЕНТРА ДАНАС:

- повећање броја радника, како стручних, тако и административних
- већи пословни простор
- аутомобил
- већа средства за материјалне трошкове
- нови рачунари, штампачи и пратећа техничка опрема
- нова телефонска централа
- клима уређаји
- набавка нових подова за ходнике и поједине канцеларије у установи, јер су дотрајали и пропали.

Директор Центра
Зоран Јовић